

## **Certificeren voor de rashondenfokker**

Certificeren biedt aan serieuze rashondenfokkers de mogelijkheid om voor hun puppykopers en zichzelf een veilige omgeving te creëren. In deze tijd, waarin rashondenfokkers onder vuur liggen, is dit een geruststellende gedachte. Fokkers die hun passie met liefde en zorg beoefenen, blijven zo in staat hun bijdrage aan de kynologie te leveren.

Dat was de conclusie die getrokken mocht worden uit het symposium 'Toekomst voor traditie', dat op 9 november 2013 plaatsvond te Woudenberg.

Organisator was Kunogonda, vereniging van foksters en liefhebsters van rashonden, die met dit evenement haar vijftigste verjaardag vierde. Uit handen van Hugo Stempher, bestuurslid van de Raad van Beheer, ontving Yvonne Bennis, voorzitter van dejarige vereniging, bij deze gelegenheid van de Raad van Beheer een herinneringsmedaille met oorkonde.

### **Schoonheid en gezondheid**

Het ochtendprogramma schetste het kader van de serieuze kynologie. De leidende thema's van de rashondenfokkerij kwamen aan bod: schoonheid en gezondheid. De twee sprekers openden vele interessante en verfrissende gezichtspunten.

Peter van Baaren-Grob – keurmeester en kunstenaar – schetste in zijn presentatie 'Esthetiek versus ethiek in de kynologie, Een kritische bezinning over schoonheid in de rashondenfokkerij' bijvoorbeeld het grote belang dat de kynologie hecht aan 'raszuiverheid'. Waarom juist dat zo belangrijk wordt geacht, dat weten we eigenlijk niet. Fokkerij bij andere dieren richt zich namelijk in eerste instantie op de rasstandaard. Hoe het perfect ogende dier tot stand is gekomen, of zijn vader en moeder van hetzelfde ras waren en of hij 'raszuiver' is, dat is daar van secundair belang. Het eindproduct is bepalend en de expertise van de fokker blijkt uit zijn kunst en kunde daartoe de juiste ouderdieren te combineren.

Het gangbare verhaal is dat fokken voor functionaliteit de norm zou zijn, dat hedendaagse fokkers daarvan zijn losgezogen en daarvoor gekapitteld dienen te worden. Aan de hand van voorbeelden uit de fokkerij van vogels en vissen liet Peter van Baaren echter zien dat het 'mooi' vinden van wat geen functie heeft, soms zelfs duidelijk disfunctioneel is, van alle tijden en culturen is, en zeker geen gril of afwijking van hedendaagse fokkers.

De boodschap aan het einde van zijn presentatie was dat de kynologie zich moet hoeden voor een algehele kaalslag, zoals destijds in de tuin bij Paleis Het Loo is uitgevoerd. De kynologie dient derhalve tijdig maatregelen te nemen, zodat bijgestuurd kan worden, met behoud van het goede en met inachtneming van het behoeden van het cultureel erfgoed.

Hildeward Hoenderken – keurmeester en dierenarts – maakte in zijn presentatie 'Gepassioneerde liefhebber versus nuchtere professional, De (on)overbrugbare kloof tussen kynologie en diergeneeskunde' duidelijk dat dierenartsen werkzaam voor huisdieren te beperkt worden voorbereid op de wereld waarin ze terecht komen. Traditioneel zijn dierenartsen veeartsen. De dieren die er toe deden waren in de eerst plaats paarden, daarna koeien en schapen. Uitgebreide medische zorg voor honden is iets van de laatste decennia.

De agrarische sector benadert studenten geneeskunde als toekomstige partners en biedt hen op allerlei manier de gelegenheid het toekomstige werkveld al tijdens de opleiding diepgaand te leren kennen. Een beginnende veearts staat daardoor coöperatief en empatisch ten opzichte van de branche waarin hij een rol zal gaan spelen. Hij kent de problemen en dilemma's van de fokkers en houders van vee.

De dierenarts kleine huisdieren is het veld waarin hij actief is, in zijn opleiding nooit op die manier tegengekomen. De problemen en dilemma's die spelen in de wereld waaruit zijn

patiënten voortkomen, zijn hem vreemd. Geen wonder dus dat er een kloof is tussen kynologie en diergeneeskunde.

Het wordt tijd dat de kynologie zich hiervan bewust wordt en werk gaat maken van het inhoudelijk contact maken met de veterinaire wereld.

### **Erfgoed versus goed**

Het middagprogramma belichtte verschillende aspecten van het certificeren.

De crux zit hem in het feit dat de toegewijde kynologische fokker de pup als iets anders beleeft dan de meerderheid van de kopers.

Binnen de kynologie koesteren we de geschiedenis van een ras, beleven we een ras als cultureel erfgoed en voelen we ons hoeders van dat erfgoed. Het leven van een fokker wordt bepaald door de kynologische agenda, alles van het 'gewone' leven laten we daarvoor uit onze handen vallen, en we delen als kynologen gebruiken en taal. De kynologie vraagt om toewijding en opoffering, de met zorg gefokte pup is daarvan de resultante.

Op het moment dat een fokker die 'kynologisch kostbare' pup verkoopt, gaat die van die kynologische ambiance over naar de 'gewone' maatschappij. In die setting moet een hond het als familielid gewoon 'doen'. Weg historie, weg diepere lading, weg cultureel erfgoed.

De pup is nu een gebruiksartikel, als alle andere dingen die een mens zich aanschaft om het leven te veraangemen. Een goed, waarvoor men garantie verlangt, een product waarvoor men de maker aansprakelijk houdt.

Het verschil in beleving is de bron van groot onbegrip, van beide kanten.

Certificeren slaat een brug tussen die twee werelden.

### **Ontwikkeling begrip 'koop'**

Frenk Bonefaas legde in zijn presentatie 'Rechtsfilosofische beschouwing over certificeren' uit, hoe er in de wetgeving in de loop der tijd tegen koop is aangekeken en hoe dat in de naaste toekomst zal gaan. Hij analyseerde dat de rashondenfokkerij geconfronteerd wordt met allerlei regelgeving, maar dat deze regelgeving weinig effectief is gebleken om verandering aan te brengen in het negatieve imago, dat inmiddels onlosmakelijk onderdeel van de georganiseerde kynologie lijkt te zijn geworden. Daarom is volgens deze spreker een herstructurering en herijking van de regelgeving door middel van certificering noodzakelijk. De zorgvuldig gefokte rashond kan zo op een positieve manier worden gepositioneerd.

### **Consumentenbescherming**

In 'Veilige omgeving voor de zorgvuldige rashondenfokkerij' gingen Elbert Jan Offereins en Rogier van Ommeren in op de mogelijkheden voor fokkers om zich als 'puppy-producent' te verzekeren.

Tijdens hun presentatie benadrukten zij dat steeds meer fokkers in het nauw komen voor de rechter. Absurde schadevergoedingen werden en worden gevraagd voor zaken, waarvan niet echt duidelijk was of de fokker enige blaam trof.

Stond de vorige eeuw in het teken van de bescherming van de werknemer, in deze eeuw staat de consumentenbescherming centraal. Consumenten van rashonden verzamelen zich in actiegroepen als 'koop geen rashond', of manifesteren zich juridisch via Dier & Recht. Het ontbreken van een duidelijk wettelijk kader helpt de rechter vrij makkelijk de consumentenkant te kiezen.

De sprekers benadrukten het belang van het instellen van een aan de certificering gelieerde geschillencommissie. Elke zichzelf respecterende branche heeft zo'n eigen geschillencommissie. Bij een conflict kunnen de partijen, om recht te zoeken, als eerste

daarbij terecht. Zo kunnen ze uit handen van de overwerkte rechter blijven. Die lijkt, gezien recente uitspraken, tegenwoordig geen tijd te hebben om zich in specifieke kynologische zaken te verdiepen. In het tijdperk van de consumentenbescherming laat hij zijn oren dan al gauw hangen naar de consument, ook als daar geen enkele reden voor is.

Een op te richten geschillencommissie kent de certificering en kent de wereld van de rashonden(fokkerij). In een dergelijke commissie komen vertegenwoordigers te zitten van elke van belang zijnde partij, dus ook van de consument, anders heeft deze plaatsvervangende rechtsgang geen waarde.

Certificering biedt een basis voor het vastleggen van gezamenlijke kwaliteit in zogenaamde objectieve normen, die achteraf gemakkelijk te toetsen zijn. Certificering zorgt er ook voor dat zaken worden benoemd: wel of niet goed. Een mankement hoeft geen probleem te zijn, als de koper het maar van te voren weet.

Door controlemomenten in te bouwen zorgt certificering er voor dat de risico's op fouten en schade tot een minimum worden beperkt. De kwaliteit van de fokker en zijn levende product, de hond, neemt hierdoor toe. Dat is precies wat noodzakelijk is om een verzekeringsproduct te kunnen maken dat uitkeert in het geval er toch iets mis gaat. Zonder certificering is verzekeren van 'beroepsschade' onmogelijk.

### **Cyno Keur**

Anne-Greet Bonefaas rondde met 'Certificeren!' af met een uitleg over de waarde van certificeren voor de zorgvuldige rashondenfokkerij.

Zij introduceerde Cyno Keur, dat als motto heeft: Maatschappelijk Verantwoord Fokken (MVF).

Uitgangspunt bij het certificeringstraject is het zorgvuldig fokken van rashonden met inachtneming van de regelgeving van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland en van de rasverenigingen.

Cyno Keur biedt een aantal waardevolle voordelen voor zorgvuldige rashondenfokkers, hun pupkopers en - in bredere zin - ook de maatschappij. De visie op en het traject van Cyno Keur worden ondersteund door KNK Cynophilia, Kunogonda, de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland en Markel International, bedrijf in verzekeringsproducten.

Door middel van Cyno Keur kunnen rashondenfokkers die het beste voor hebben met hun geliefde ras zich vanaf 1 januari 2014 onderscheiden in de maatschappij die de rashond zeer kritisch benadert.

Cyno Keur geeft een positieve prikkel aan de rashondenfokkers om verantwoord en zorgvuldig rashonden te fokken. Dit komt de imagoverbetering van de rashondenfokkerij ten goede. Bovendien bevordert het keurmerk de herkenbaarheid van een betrouwbare fokker voor de toekomstige puppykoper.

### **Duidelijke positie**

Gecertificeerde rashondenfokkers onderscheiden zich aantoonbaar. Door transparant en zorgvuldig inzage te geven in de manier waarop de zorgvuldige rashondenfokkerij wordt bedreven, bouwen fokkers aan een goede relatie met hun puppykopers en ontstaat vertrouwen van de maatschappij.

Gecertificeerde fokkers die het keurmerk van Cyno Keur dragen voldoen minimaal aan het volgende.

- Ze fokken met inachtneming van de regelgeving van de rasverenigingen en de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland.
- Ze fokken met een teef die is onderzocht en goedgekeurd.
- Ze fokken met inachtneming van de basisnormering van Cyno Keur (zoals o.a. uitsluiten van HD-D en HD-E, en ogen fokdieren ECVO-gecontroleerd).
- Hun pups zijn gecontroleerd en goedgekeurd.
- Ze worden permanent geschoold door middel van presentaties en lezingen.
- Hun locatie is gecontroleerd en beschikt over een positieve verklaring.
- Optionele verzekering voor fokker en pups

### **Inzicht**

Cyno Keur geeft niet alleen de buitenwereld maar ook aan de fokker zelf essentieel inzicht. Wanneer de fokker weet wat hij waard is, staat hij sterk jegens kritische geluiden. Fokkers met keurmerk weten precies wat hun sterke én zwakke punten zijn. Toekenning van het certificaat is een beloning voor hun inspanningen.

Maatschappelijk Verantwoord Fokken, dus rashonden fokken met inachtneming van welzijn en gezondheid van ouderdieren en pups, is niet zomaar een trend. Voor bona fide fokkers is dat altijd al een essentieel onderdeel van hun activiteiten geweest.

Maar de zorgvuldige rashondenfokkerij wil de komende jaren nóg meer aandacht besteden aan MVF-aspecten die onderdeel zijn van Cyno Keur, met name om te beantwoorden aan de vraag naar inzichtelijkheid vanuit de optiek van de ‘puppy-consument’.

Gecertificeerde rashondenfokkers tonen aan dat ze serieus bezig zijn met gezondheid en welzijn. Dat ze hun kennels leiden met respect voor mens, rashond en maatschappij.

Verwacht mag worden dat dit dan resulteert in respect van de maatschappij voor fokkers die hun liefhebberij zo serieus beoefenen.

In afwachting van het binnenkort online komen van de website van Cyno Keur, wordt voor meer informatie over de achtergronden van Certificeren verwezen naar:

Recht voor de Rashond

<http://www.rechtvoorderashond.nl>